

מכתב הכלכלנים על הכספים הקואליציוניים והנזק לכלכלה הישראלית

אנו, מרצים ומרצות בתחומי הכלכלה והניהול, מצטרפים לאזהרות של בכירי האוצר ומתריעים כי העברות הכספיים במסגרת ההסכמים הקואליציוניים, כפי שמשקף בתקציב הקרוב שעולה להצבעה השבוע, צפויות להביא לפגיעה משמעותית וארוכת טווח בכלכלת ישראל ובעתידה כמדינה משגשגת. זאת בשל ההגדלה חסרת התקדים בהקצאת המשאבים למוסדות חינוך חרדים שאינם רשמיים, ללא התניה בחובת פיקוח ובלימודי ליבה מלאים, ובשל הגדלת התמיכה הכספית באברכים והענקת תלושי מזון דרך ערוצים שמחוץ למערכת הרווחה הרגילה, ללא עמידה במבחן תעסוקה. צעדים אלה ימנעו מילדים בחינוך החרדי את האפשרות לרכוש מיומנויות יסוד החיוניות להשתלבותם כבוגרים בשוק העבודה בכלכלה מתקדמת, ויקטינו את התמריץ של הבוגרים החרדים להשתלב בשוק זה.

כבר היום, כמעט רבע מהילדים מתחת לגיל בית הספר נולדים למשפחות חרדיות, ושיעור זה צפוי להכפיל את עצמו עד שנת 2050. קיים קונצנזוס בקרב כלכלני ישראל כי יכולתם של ילדים אלה להשתלב בעתיד בשוק העבודה, להתפרנס בכבוד, ולשלם מיסים, היא סוגיה מכרעת לגבי עתידו של המשק הישראלי. המחקר מראה באופן ברור כי ילדים שאינם לומדים לימודי ליבה בהיקף מלא מתקשים מאוד להתגבר על כך כמבוגרים. גם כך, רמת הידע הממוצעת של תלמידי ישראל במתמטיקה, מדע וקריאה נמוכה מזו שבכל המדינות המפותחות. הממשלה אמורה לשדרג במידה ניכרת את מערכת החינוך הישראלית בכללותה, ובכלל זה את מערכת החינוך החרדית. כדי לאפשר השתלבות בשוק העבודה, ילדים צריכים לקבל חינוך המאפשר זאת, והבוגרים צריכים לעמוד בפני תמריצים לעשות כן. **לצערו הרב, ממשלת ישראל לא רק שאינה מתמודדת עם סוגיה כאובה זו, אלא גם בוחרת בצעדים שמחריפים את הבעיה ומדרדרים את עתיד כלכלת ישראל אל עבר העולם השלישי.**

הפגיעה ביכולתו של הציבור החרדי להשתלב בשוק עבודה מודרני תפגע, בראש ובראשונה, במצבו הכלכלי של הציבור החרדי עצמו, תקטין את הסיכוי של בוגרים חרדים להתפרנס בכבוד, ותגדיל את שיעור העוני בקרב האוכלוסייה החרדית. אלא שלא רק האוכלוסייה החרדית תיפגע: כאשר שיעור ניכר מילדי ישראל אינם רוכשים מיומנויות יסוד, ברור מאליו שמדינת ישראל לא תוכל להמשיך ולהימנות עם הכלכלות המפותחות בעולם. בפרט, משרד האוצר חוזה כי כלכלת ישראל תפסיד קרוב ל-6.7 טריליון שקלים עד 2060 בגלל העלייה בשיעור האוכלוסייה הנעדרת מיומנויות יסוד ומתקשה להשתלב בשוק עבודה מודרני. המחיר הכלכלי-חברתי יתבטא לא רק באובדן תוצר, אלא גם בעובדה שהמשק יתקשה לספק לתושבי ישראל שירותי בריאות, חינוך, תחבורה, ורווחה ברמה של משק מתקדם. גרוע מכך, המגמה הנוכחית לפיה שיעור החרדים באוכלוסייה מכפיל את עצמו בכל 25 שנה, כאשר ילדים חרדים אינם רוכשים מיומנות יסוד החיוניות להשתלבות בשוק עבודה מודרני, מהווה סכנה קיומית לעתידה של ישראל, משום שרק מדינות מתקדמות יכולות לממן טכנולוגיות צבאיות הנחוצות להגנה על תושביהן מפני איומים בשדה הקרב העתידי. **על ממשלת ישראל להתעשת ולשקול מחדש את הקצאת הכספיים הקואליציוניים הניתנים כעת משיקולים פוליטיים קצרי טווח, אך יהפכו את ישראל בטווח הארוך ממדינה מתקדמת ומשגשגת למדינה נחשלת שבה חלק גדול מהאוכלוסייה נעדר מיומנויות בסיס לחיים במאה העשרים ואחת.**

על המכתב חתמו קרוב ל-200 כלכלנים, בין השמות

פרופ' אבי בן בסט, אוני' עברית, מנכ"ל משרד האוצר לשעבר
פרופ' אבי וייס, אוני' בר אילן, נשיא מכון טאוב
פרופ' אביה ספיבק, אוני' בן גוריון, לשעבר משנה לנגיד בנק ישראל
פרופ' אבישי ברוורמן, לשעבר נשיא אוני' בן גוריון
פרופ' אודי ניסן, אוני' עברית, לשעבר ראש אגף תקציבים
ד"ר אורן דניאלי, אוני' תל אביב
ד"ר אורן רגבי, אוני' בן גוריון, לשעבר הכלכלן הראשי של רשות התחרות
פרופ' אורלי שדה, אוני' עברית
פרופ' אייל קמחי, אוני' עברית
פרופ' איתי אטר, אוני' תל אביב, מייסד פורום הכלכלנים
ד"ר איתי ספורטא, אוני' תל אביב
פרופ' איתן ששינסקי, אוני' עברית, יו"ר ועדות ששינסקי
פרופ' אלון ברב, אוני' דיוק
פרופ' אליס ברזיס, אוני' בר אילן
ד"ר אנליה שלוסר, אוני' תל אביב
ד"ר אסנת ליפשיץ, אוני' רייכמן
פרופ' אסף זוסמן, אוני' עברית
ד"ר ארטיום ז'לנוב, אוניברסיטת אריאל
פרופ' אשר טישלר, אוני' תל אביב, לשעבר נשיא המסלול האקדמי – המכללה למינהל
בארי טאף, לשעבר חבר הוועדה המוניתרית בבנק ישראל
פרופ' בני בנטל, אוני' חיפה
ד"ר דוד צביליחובסקי, אוני' תל אביב
פרופ' דוד וטשטיין, דיקן מדעי החברה באוני' בן גוריון
ד"ר דודו לגזיאל אוני' בן גוריון
ד"ר דייבי דישטניק, אוני' תל אביב
פרופ' דני בן דוד, אוני' תל אביב, נשיא מכון שורש
פרופ' דן גלאי, אוני' עברית
פרופ' דני צידון, אוני' תל אביב
פרופ' דניאל לוי, אוני' בר אילן, לשעבר יו"ר האגודה הישראלית לכלכלה
פרופ' ויקטור לביא, אוני' עברית
פרופ' חיים בן שחר – חב"ש, אוני' תל אביב, לשעבר נשיא אוני' תל אביב
פרופ' חיים פרשטמן, אוני' תל אביב
פרופ' יגאל נוימן, אוני' עברית
פרופ' יוג'ין קנדל, אוני' עברית, לשעבר יו"ר המועצה הלאומית לכלכלה
פרופ' יוסי זעירא, אוני' עברית, לשעבר נשיא האגודה הישראלית לכלכלה

פורום הכלכלנים

שומרים על הדמוקרטיה

פרופ' יוסי שפיגל, , אוני' תל אביב, נשיא האגודה הישראלית לכלכלה
פרופ' יורם הלוי, אוני' עברית
ד"ר ינאי שפיצר, אוני' עברית
פרופ' ישי יפה, אוני' עברית, לשעבר דיקן בית הספר למינהל עסקים באוני' העברית
פרופ' ליאו ליידרמן, אוני' תל אביב
ד"ר מאור מילגרום, אוני' חיפה
ד"ר מאיר סוקולר, לשעבר משנה לנגיד בנק ישראל
פרופ' מומי דהן, אוני' עברית, לשעבר יועץ בכיר במשרד האוצר
פרופ' מישל סטרבצ'ינסקי, אוני' עברית, לשעבר ראש חטיבת המחקר של בנק ישראל
פרופ' מנואל טרכטנברג, אוני' תל אביב, לשעבר יו"ר המועצה הלאומית לכלכלה
פרופ' מנחם ברנר, אוני' עברית
פרופ' משה חזן, אוני' תל אביב, לשעבר חבר הועדה המוניתרית של בנק ישראל
פרופ' משה שעיו, ראש החוג לכלכלה באוני' העברית
פרופ' נדן טרכטנברג, אוני' רייכמן, לשעבר משנה לנגידת בנק ישראל
פרופ' ניל גנדל, אוני' תל אביב
פרופ' ניקול אדלר, ראש בית הספר למינהל עסקים, אוני' עברית
פרופ' ניראון חשאי, דיקן בית הספר למינהל עסקים, אוני' רייכמן
פרופ' נתאי ברגמן, אוני' תל אביב
פרופ' עומר מואב, אוני' רייכמן, לשעבר יועץ בכיר לשר האוצר
פרופ' עמיר ליכט, אוני' רייכמן
פרופ' ערן ישיב, אוני' תל אביב
פרופ' צבי אקשטיין, אוני' רייכמן, לשעבר המשנה לנגיד בנק ישראל, ראש מכון אהרן
ד"ר צחי רוז, אוני' עברית
פרופ' קובי מצר, אוני' עברית, לשעבר נשיא אוניברסיטה פתוחה
ד"ר קרין ון דר ביק, אוני' בן גוריון
פרופ' ראובן גרונאו, אוני' עברית, לשעבר נשיא האגודה הישראלית לכלכלה
פרופ' רוני שחר, אוני' רייכמן, לשעבר דיקן בית הספר למנהל עסקים

את מכתבי הכלכלנים הקודמים וחומרים נוספים אפשר למצוא באתר פורום הכלכלנים לשמירה על הדמוקרטיה בקישור: [/https://economists-for-israeli-democracy.com](https://economists-for-israeli-democracy.com)